

Aan de gemeenteraad van Dalfsen

Uw brief/kenmerk: -	Ons kenmerk:	Inlichtingen bij: Dhr. G.J.H.T. van Dijk	Doorkiesnummer: (0529) 438992
Onderwerp: Rekenkameronderzoek risicomanagement en weerstandsvermogen		Zaaknummer: 722899	Datum: 29 oktober 2024

Geachte gemeenteraad,

In het onderzoeksprogramma van de rekenkamer Dalfsen voor de periode van 2022 tot en met 2026 is een beknopt onderzoek naar het risicomanagement en het (grote) financiële weerstandsvermogen van de gemeente Dalfsen opgenomen. Respondenten vanuit de gemeenteraad gaven aan dat het thema bestuurlijk en maatschappelijk relevant is.

De weerstandscapaciteit van de gemeente Dalfsen is hoog. Het riep volgens enkele respondenten de vraag op of bepaalde zaken niet zijn gedaan, terwijl de gemeente dit wel had kunnen doen. Deze (politieke) vraag kan de rekenkamer niet beantwoorden. Wel kan worden gekeken naar de werking van het risicomanagement: zijn de risico's in beeld, worden deze op de juiste wijze gekwantificeerd en is er een balans tussen voorzichtigheid en optimisme.

Gemeenten inventariseren de risico's die zij lopen, maken hiervan een financiële inschatting en zetten deze af tegen de benodigde (en beschikbare) weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen is de beschikbare weerstandscapaciteit: het geheel van middelen waaruit tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden, zonder dat de begroting en het beleid (direct) aangepast moeten worden. Het heeft effect op de keuzes die door de raad kunnen worden gemaakt.

In het duale bestel is het aan de raad om - in een nota - beleidskaders vast te stellen ten aanzien van risicomanagement en het weerstandsvermogen. De nota legt vast op welke wijze het college invulling geeft aan het risicomanagement en omgaat met het weerstandsvermogen. En ook op welke wijze het college hierover communiceert met de raad. De beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2020-2023 is op 20 april 2020 door de gemeenteraad van Dalfsen vastgesteld. Dit is het kader van het rekenkameronderzoek.

De nota van bevindingen - met de titel 'Quickscan Rekenkamer Risicomanagement & Weerstandsvermogen' – treft u aan in de bijlage. Het is opgesteld door Baker Tilly. Op basis van deze rapportage worden de volgende aanbevelingen door de rekenkamer aan u voorgelegd:

Voor de gemeenteraad:

1. Actualisatie van de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen

De kadernota Risicomanagement en Weerstandsvermogen, geldig voor de periode 2020 tot 2023, dient geactualiseerd te worden voor de komende jaren. Wij adviseren om daarbij de doelstellingen in stand te houden. De (aanpak van) monitoring van het bereiken van de doelstellingen behoeft aandacht. De onderstaande aanbevelingen kunnen worden gebruikt bij

Raadhuisstraat 1
Postbus 35, 7720 AA Dalfsen
T (0529) 48 83 88
F (0529) 48 82 22
E gemeente@dalfsen.nl
I www.dalfsen.nl

aanpassing van de nota.

2. Evaluatie van voorgedane risico's

Het is belangrijk om de risico's die zich hebben voorgedaan te evalueren. Hoewel de impact mogelijk gering lijkt, is het evalueren van deze risico's essentieel om herhaling te voorkomen en om het risicomanagementproces continu te verbeteren.

3. Uitbreiding van de risicoparagraaf

De huidige risicoparagraaf in de jaarrekening en begroting is beknopt. Het is aan te bevelen om deze paragraaf uit te breiden door duidelijk toe te lichten hoe het risicobedrag tot stand is gekomen, inclusief een uitleg van de berekening van kans en impact.

4. Actieve betrokkenheid van raadsleden rondom risico's

Doordat de gemeente Dalfsen weinig effectuering van risico's heeft ervaren, bestaat de kans dat de raadsleden niet voldoende scherp blijven ten aanzien van risico's. Door het belang en de keuzes t.a.v. risico's expliciet te maken in raadsvoorstellen en te behandelen in de vergaderingen van de raadscommissie en raad, ontstaat er gelegenheid om dit onderwerp (periodiek) inhoudelijk te behandelen.

5. Beoordelen van de ondergrens van het weerstandsvermogen

De huidige ondergrens van het weerstandsvermogen van de gemeente Dalfsen is aanzienlijk hoger dan van andere gemeenten in Nederland. Het is een politieke afweging of de ondergrens wel of niet wordt heroverwogen.

Ten aanzien van het college van B&W:

6. Frequentie en aanpak van risico-inventarisatie

De huidige praktijk van halfjaarlijkse risico-inventarisatie binnen de gemeente Dalfsen komt overeen met vergelijkbare gemeenten. Het is aan te raden deze frequentie te handhaven. Echter bevelen wij aan om tweemaal per jaar een uitgebreide inventarisatie van de risico's uit te voeren, in plaats van alleen bij het opstellen van de begroting. Dat geeft een vollediger en actueler beeld van de risicosituatie als de jaarstukken worden opgesteld.

7. Betrokkenheid van de afdeling financiën

Het is wenselijk dat alle betrokkenen bij het risicomanagementproces worden meegenomen in het proces van risico-inventarisatie en -analyse, inclusief de werking en voordelen van de Monte Carlo-simulatie.

Momenteel is de afdeling financiën niet direct betrokken bij de specifieke inschatting en beoordeling van risico's binnen het risicomanagementproces. Het is aan te bevelen om de financiële afdeling nauwer te betrekken bij deze inschattingen en beoordelingen, zodat financiële aspecten beter worden geïntegreerd in het risicomanagement. Dit geldt zowel voor de halfjaarlijkse risico-inventarisatie als voor de risicoparagraaf in raadsvoorstellen.

8. Inbedding van risicomanagement en weerstandsvermogen in de organisatie

Het is essentieel om risicomanagement en weerstandsvermogen verder te integreren binnen de organisatie. Het bevorderen van *risicobewustzijn* is daarbij cruciaal. Dit in lijn met een doelstelling van het beleidskader. Het zou wenselijk zijn dat deze maatregelen leiden tot de situatie waarin risico's proactief door de organisatie aan concerncontrol worden gemeld.

We bespreken het rapport en de aanbevelingen graag met de gemeenteraad.

Hoogachtend,

Namens de Rekenkamer Dalfsen,

Voorzitter,
drs. T.B.W.M. van der Torre